

GEIOTO:

GEIOTES IDEGE:

TART.: SOMOGYI NYELVATLASSZ

18 lap

FOLDRÁJZI MUTATÓ: SOMOGY

SÁK MUTATÓ:

XXVIII.

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

KISKUNHALASI GYÁRA

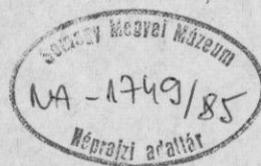
LELTÁRRAIS

ATVÉNYTVE A NA-177/85 -ES TÉTELE ALÓL.

Személyi nyelvtan

Nyelvtani kérdőív /L = esőföldrajzi kérdés/

I. témakör

1. Mi a neve a nagyon melege kiemelkedő földtömegnek?
Szőlőt szoktak termelni rajta? /hegy/
2. Mi az ami nélkül nem tudnánk élni, azt lélegezzük be?
/levegő/
3. Azt mondják, ha az ember meghal, elszáll belőle a ...
/lélek/
4. Ha meghalok, nekem is elszáll az én ... /lelkem/
5. Mi a neve a két ház, háshely vagy szántóföld közötti
határvonalnak? /megye/
6. Hogyan nevezik a vizes, fűzfabokros, süppedékes rétet?
/berkek/
7. Mi női tevésség a réten, amiből kaszálás után szőnye
lees? /fü/
8. Hogyan nevezik azt a munkát, amikor a megerőltetett szénát
csomókba összekerekítik? /gyűjtés v. szénagyűjtés/
9. Hogyan nevezik a falu határában lévő szántóföldeket
közös néven? Nyáron a peresztok már hajnalban ki szoktak
menni a ... Hova? /mezőre/
10. Hogyan nevezik a határban lévő földutakat, vagy régi
néven az egyes szántótáblákat? /dülő/
11. Kérdezik tőlem, hogy az enyém-e a ház mögötti terület.
Azt mondom: Ez már nem az én kertem, hanem a szomszéd-
om ... Mije? /kertje/ A gazdaságosoknak a ház előtt
van egy szép virágos ...
12. Ha ha azt mondom, hogy az már nem a mi kertünk, hanem a
szomszédoké, tehát az az ő ... /micsodájuk?/ /kertjük/
Ezen kívül van nekik még egy másik /veteményes/ ...

13. Amikor a vonatbó bejött a kőponton, leszakadt ellette a mi ... /hidunk/
14. A fiam még nálunk lakik, de már a szomszéd utcában épül a ... /háza/
15. Mi az emicől a vizet húzzák fel? /kút/
16. Mivel dobálóznak a gyerekek az országúton? /kővel/

Az ember. Rokonság. foglalkozások

17. Marike néminék két fia és három lánya van. Összesen van neki öt ... /gyereke/
18. Azt hogyan mondhatnánk más szóval: meglátogatta a bátyját? Milyen rokonát? /testvérét/
19. A házasságra azt mondjuk, hogy a legény megnősül, a lány pedig mit csinál? /férjhez megy/
20. A szomszédos lányának van férje. Hogyan mondják, mije ez az ember a szomszédosnak? /vője/
21. A szomszédos fiának van felesége. Mije ez az ember a szomszédosnak? /menye/
22. Ha ismeretleneknek bemutatkozunk, ekkor jól érthetően megmondjuk ... /nevünket/
23. Kik azok, akik karácsony előtt kisjézussal és istállóval szoktak járni házról házra? /betlehemesek/
24. Hogyan nevezik itt a dec. 29-i /szűzszentek napi/ szokást?
25. Mi a neve annak a napnak, amikor ezt ünnepeljük, hogy Jézus feltámadt? /húsvét/
26. Hogyan nevezik az ország legfelsőbb vezetőit, akik a kormány tagjai és egy-egy minisztériumot vezetnek? /miniszterek/
27. Mi volt a neve a régi világban a fekete stóliás rendőrnek? /csendőr/

28. Hogyan hívják ezt a többnyire cirkuszsban fellépő személyt, aki készséggel eltüntet tárgyakat, és sok szemfényvesztő dolgot csinál? /bűvész/ /Rodolfo is ilyen./
29. Kik azok, akik a rádióban vagy a tévében szerepeket játszenek el? /színészek/
30. Mi a neve a templom melletti kis helyiségnek, ahol eltáskodik a pap? /szekrestye/
31. Mióta meghalt az öreg plébános, a szomszéd felusziaknak nincsen ... /papjuk/
32. Mikor megszületik a gyerek, rövidesen elviszik a templomba, s meg szokták ... /keresztelni/
33. Mi ez a kis földbelom a temetőben, ami alatt a halottaink nyugosznak? /sír/
34. Mit csinál a kántor a temetőben? /énekel/
35. Mi a fodrász neve másképpen? /borbély/
36. He velekinak nagyon szörös az arca, elővesszi a tükröt és szeppennel, pengével ... /megborotválkozik/
37. Mi az orvos feladata. Neki a betegeket meg kell ... /gyógyítani/
38. A vizsgálat után az orvos megírja a ... /receptet/
39. A jó orvos az esküjéhez éllete végéig ... /hű/
40. A szomszédom is beteg volt, de már teljesen ... /meggyógyult/
41. Mit csinálnak a tüdőszűrőn az emberrel? /megrontgönszik/
42. Mi az, ami itt dobog a mellünkben? /szív/
43. Mi a neve annak a lázas, megfázásos betegségnek, amely tevesszel mindenütt járványt szokott okozni? /influenza/
44. Nagyon sir a gyerek, mutatja, hogy fáj neki a ... /M/ /füle/
45. A másiknek meg egy bogár esett a /M/ ... /szemébe/

46. Látom, hogy szőrösömök vannak a földön. Azt mondod:
Annak a mecskának biztosan hullik a ... /szőre/
47. Ha nagyon megszádtak bennünket, úgy is mondhatjuk, hogy
jól segmesták a /M/ ... /fejünket/
48. Régebben egyes helyeken a szegény lányokat el szökták
küldeni a városba az utcához ... /szolgálni/
49. Mit csinál az, aki a kedves vendéget tartóztatja, nem
engedi elmenni? /meguknál ott .../ /merezstelje/
50. A kislány elmegy a Teri nevű barátjánéhoz. Megkérdezem,
hol voltál? Mit válaszol? ... /Terinél/

Gyerekeknevelés -- iskola

51. A gyerek sír a bölcsőben, szeretné, ha valaki a kezében
ringatná. Odamegy hozzá az apja, és azt mondja neki: Vörj
csak egy kicsit, majd jön anyád, és az ... /felveve/
52. Már nem sír a gyerek, mert az anyja a bölcsőből ...
/felvette/
53. A kisgyerek nem lát az előtte állóktól. Megkéri az apját:
Édesapám, legyen szives ... /vegyen a kezébe, vagyis .../
/emeljen fel/
54. Mi a neve annak, aki az általános iskolában a kicsiket
oktatja? /tanító/
55. A gyerekeknek pénst kell vinnie az iskolába. Indulás előtt
a lelkére kötöm: Nagyon vigyázzon, útközben a pénst el
ne ... /vessítse/
56. Az elsőosztályosok szüleinek, ha meg akarják tudni, hogyan
viselkedik a gyerekük, többször el kell menni az isko-
lába a ... /Kiben?/ /tanítóhoz/
57. Azt szoktuk mondani a nagyobb gyerekeknek: A kisebbeket
ne rosszasz, hanem jóra ... /tanítsátok/
58. Az egyik gyerek árulkodik: Láttam, hogy a Pista a Laci
bottal a fején ... /megütötte/

59. A gyerek szokott ruhával és sebesülten jön haza. Azt mondja: Ez a rossz gyerek már megint velekivel ... /verekedett/
60. Ha valaki /pl. egy gyerek/ szétcsórt valamit, mit csináltatunk vele? A szétcsórt tárgyakat ... /űszesszedjük/
61. Ha az igazgató nincs itthon, akkor ki vezeti az iskolát, az igazgatónak a mije? /helyettese/
62. Az iskolában és a katonaságnál is nagyon fontos, hogy mindig legyen tisztaság, rend és ... /fegyelen/
63. A tanító azt mondja a gyerekeknek: Megkezdjük az órát, mindenki üljön le a saját ... /hová? -- /helyére/
64. Evés előtt a gyerekeknek meg kell mosni a ... /kezüket/
65. A tanító az iskolában ellenőrzi, hogy megtanulták-e az otthoni leckét, azt a gyerekektől /kikérdezi/
66. A tanító kérdezi: Egyedül irtod meg a leckét, vagy édesanyád is ... /segített/
67. Hogyan mondjuk a vetélkedőt más néven? /A sportban pl. uszók, futók között / /verseny/
68. Hogyan nevezik azt a gyereket, aki idegenek előtt szégyenlős, szólni sem mer? /szemérmes/

Táplálkozás

69. Mi következik a hajnal után? /reggel/
70. Mi a neve a lisztből készült mindennapi táplálknak, amit régen a háziasszonyok, ma a pékek sütnek? /kenyér/
71. Megéhestem a mesén, de kenyérem nincsen. Azt mondja: Ha volna kenyérem, most sokat ... /enném/
72. Mit csinál az ember, ha éhes? /eszik/ Megkérdezem a gyerektől: Hát te fiam, mit ... /eszél/
73. Mit csinálunk akkor, ha éhesek vagyunk és ennivelünk is van? /eszünk/

74. He megkérdeszik tőlem, mi volt az ebéd, így válaszolok:
An ebédre pörkültet ... /etten/
75. Csek ekkor kelünk fel azasztaltól, ha az ebédjét mindenki ... /megette/
76. He megterítjük, mindenféle evőeszközöket tesszünk az asztalra. Sorolja fel, mik kerülnek a tányérok mellé! /késök/
77. A kisgyerek meg akarja fogni a kést. Rászólunk: Ne nyúlj a ... /késhez/
78. Mivel eszünk a levest? /kenállal/
79. He már minden élelmiszerboltban lehet kapni dobozban vagy üvegben eltett tartósított készételt, más szóval ...
/konzervet/
80. Régen azt szerették, ha a diaszó zsíros, ha minél vastagabb a ... /szalonnája/
81. Sós étel után mi gyöttri az embert? Nem az éhség, hanem a ... /szomjúság/
82. A szomjus ember mit szeretné csinálni? /M/ /inni/
83. Nagy forróságban csak olyan itelt szeretünk inni, amelyik nem meleg, hanem jól le van ... /hűtve/
84. A munkásainknak kétféle italuk volt: bor és sör. De most már csak bort tudnak inni, mert elfogyott a ... /sörük/
85. He az ember a kúszelben dolgozik, ekkor délben bezemeget, nem a mezőn, hanem otthon ... /ebédel/
86. Evés előtt a korábban megfűszert ételt a tűzhelyen újra ...
/felmelegítjük/
87. Akkor lehet a bűst megenni, ha már a tűzön jó pirosra ... /megsült/
88. He meleg az étel, ekkor meg kell ... /M/ /fűjni/
89. Az esszonyok egy része olajjal főz, de a többség ...
/szírral/
90. Mit csinál a forró leves? /gőzöl/

91. Aki nem rak folyamatosan a tűzre, annak sokszor elalszik a ... /tűze/
92. Ha nem forr rendszeren a leves, azt mondom: Húzd közelebb a fezeket a ... /tűzhöz/

Az ember környezetét eszközei, esztergályok stb.

93. Mi az, amit megfog az ember, amikor az ajtót nyitja? /kilincs/
94. Mi a neve a tetőn található építménynek, amin a füst távozik? /kémény/
95. Ha nagyon hideg van, ekkor a szobai kályhát is be kell ... /fűteni/
96. Mi gyűjti össze a tetőn az esővizet? /esetornas/
97. Mivel tudunk egy szűk nyílású edénybe folyadékot tölteni? /tölcsérrrel/
98. Mi a neve annak az eszköznek, amivel rendbe lehet tenni a kócos hejűket? /fésű/
99. Mi az az eszköz, amivel a házat kimezzelik? /mészoló/
100. Ha eltört a kerítés, szögeznek rá egy darab új ... /lécet/
101. A kielény nagyon vigyáz erre, hogy mezegetésakor a poharakat össze ne ... /törje/
102. Ha az ember a kerítést más színre másolja át, milyen lesz a keze? /festékes/
103. Mi az az üzemanyag, ami hajtja az autót? /benzin/ Amelyik kannában benzin van, az milyen kanna? /bensines/
104. Mi a kövesútnál jobb minőségű betonozott vagy aszfaltozott út neve? /műút/
105. Hogy hívják azt a vonatot, amelyik csak egy-két állomáson áll meg, és nagyon gyorsan megy? /gyorrevonot/
106. Mit csinál az, aki erdőben fejszével és fűrészsel dolgozik? /fát vág/

107. Hova kötik a mernát az istállóban? /jászolhoz/
108. Mi ez a zsinegekből összekötött eszköz, amivel a halász halat fog? /háló/
109. Miben sütöttek régen a kenyeret? /kemencében/
110. Mik azok a többnyire dróthálóból készített kis ládák, amelyekben nyulakat nevelnek, vagy az előberemfit szállítják el? /ketrecek/
111. Hogyan mondják más szóval a tetőfedő cserepet? /zsindely/
112. Az mondom: Reggel majdnem lekéstem a buszt, mert nem csörgött a ... /vekkerem/
113. Mi a nevük azoknak a zsebben hordható, kis alakú füzeteknek, amikbe jegyzetelni szoktunk? /noteszek/
114. Mivel szokott inni az ember leggyakrabban? /ceruzával/
115. Mi ez, amin az irodában inni szoktak? /írósztal/
116. Mi ez, amivel kezmosáskor bekenjük a kezünket, húzzuk és leviszi a kezünkről a piszkot? /szappan/
117. Mit csinálunk fürdés után? /megtörölközünk/
118. Mivel szoktak muzsikálni a pásztorok? /Kicsi, fából készült, hengeres formájú, több lyuka fuvós hangszer/ Mivel? /furalyával/
119. Mi ez az acélrótféle, amit a hegedűre feszítenek és vonóval megszólaltatva hangot ad? /húr/
120. Mi ez, ami a citerazenekarokban a ritmust adja? Általában egy tejesfazékra húzott disznóhólyegből készítik? /kőcsögáda/ L
121. A lakódelomban a primás meg szokta kérdezni a vendégektől, hogy mi a ... /nótájuk/
122. Mivel szoktunk a köszönöm szépenre válaszolni? /szívesen/
123. Mi a hosszúság alapegysége? /méter/
124. Mien szokott az ember ülni? /széken/

125. Mi az az ágynemű, amit a szalacszákra vagy a heverőre terítünk, smin alszunk? /lepedő/
126. Mi az a vékony, fényes ruhaszanyag, amelyet régén kizárólag egy hernyófajta gubójából készítettek? /selyem/

Pénn, érc, számok

127. Miért kaphatunk a boltban árukat? /pénzért/
128. Sokot kellett várni a pénztárnál, mert az előttem lévő csupa aprópénzzel ... /fizetett/
129. Hogyan nevezik a pénzgyűjtő dobozt? /persely/
130. Amikor kevés pénzt kérnek valamiért, akkor az a dolog nem drága, hanem ... /olcsó/
131. Aki szereti a pénzt, és másnak egy fillért sem ad belőle, az milyen? /fűvöny/
132. Amikor valakinek nincs pénze, vagy csak nagyon kevés van neki, az milyen ember? /szegény/
133. Számoljon tizessel százig. /ötven/
134. Mi következik 900 után, ha százával számolunk? /ezer/

Baberi események

135. Hogyan mondják azt, amikor a katonák vezényszóra egyszerre lépnek? /menetlnek/
136. Mit csinál a katona, amikor a fölöttesével találkozik? /H/ /tiszteleg/
137. Két gyereket látok az utcán, kérdelem: Hát ti hová ... ? /mentek/
138. Mi csak most indulunk a bálba, de a gyerekek már korábban ... /elmentek/
139. Azt mondod: He, most már fogom megem és hazá ... /megyek/
140. A rokonok hívnak bennünket vendégségbe. Azt mondjuk, most nem érünk rá, de vasárnap szívesen ... /elmegyünk/

141. A barátomnak mondom: Holnap meglátogatlek, remélem otthon ... /leszel/
142. Az esküvő után a vendégek a menyasszonyt sorban az arcán ... /megcsókolják/
143. Azt mondom a vőfélynék: A lakodalomba a szomszédot is meg kell ... /hívni/
144. Valamit akarnak edni nekem, de énnekem nincs rá szükségem, az nekem nem /kell/
145. Karácsony előtt az ember a rokonoknak, ismerősöknek kellemes ünnepeket ... /kíván/
146. A negyven éves ember, akinek rossz a fülé, az a beszédet már nem is negyven ... /hallja/
147. Mit csinál az, aki kapával feliasztja a földet, és kivágja a gazokat? Hozni néni a kukoricáját ... /kapálja/
148. A kisgyerek elesik, a szülei vigasztalják: Jól van, ne, azért nem kell mindjárt ... /rini/
149. Hogyan mondják azt más szóval, hogy veszekedik, szóváltásba bonyolódik? /perel/
150. Azt mondom: En est a tollat most ... /E/ /eltesszem/

Tulajdonságok, határozók

151. Hogyan nevezik a szép füves udvart más néven? /gyöppös/
152. Kétféleképpen szoktak uborkát eltenni. Az egyik kovászos, a másik ... ? /ecetes/
153. A vonat ablakából nem szabad negyven kihajolni, mert ... Ki is van írva: Kihajolni ... /veszélyes/
154. Milyen ember az, aki megnyeri lottón a főnyereményt? /szerencsés/
155. Ha nem fog jól a ceruzánk, és van készünk, akkor azt elővenetjük és a ceruzánkat jól ... /E/ /kihagyozhatjuk/
156. Mi a buszke ellentéte? Milyen az, aki kevéssel is beéri? /szépen/

157. Mi a széles ellentéte? /keskeny/
158. Hogyan mondják a rossz minőségű, silány anyagot, a gyengén fejlődő növényt, vagy állatot egy szóval? /hitvány/
159. Az epe ilyen ízű: /keserű/
160. Van aki a levesbe cserezsnyepaprikát nyom bele. Hogyan szereti enni az ilyen az ételt? /erősen/
161. Bászólok a gyerekre: Ne csúnyán írd a füzetedbe, hanem ... /szépen/
162. Azt kérdezik a boltban, hogy egyféle cukorkát tegyenek-e az ajándékcsomagba? Azt felelem: Rakjenek bele mindegyik fajtából ... /Hogyan?/ /vegyesen/
163. A gyerekeknek csak azt a gyümölcsöt szabad megenni, amelyik meg van ... /mosva/
164. A gyerekek eloldódik a cipőfűzője, az anyja megkötí neki. Azt mondja a másoknak: Az én cipőfűzőm már meg van ... /kötve/
165. Egy kislány dicsekszik: Ezt a pulóvert nem a boltban vettük, hanem édesanyom ... /kötötte/
166. Az ajtó most nincs nyitva, hanem be van ... /csukva/
167. Azt dobolja a kisbíró: Aki nem fizeti be határidőre az adót, az szigorúan meg lesz ... /büntetve/
168. Sorolja fel az őszi hónapokat! /szeptember/
169. /október/
170. Milyen nap következik a csütörtök után? /péntek/
171. Ha valami nem ebben az évben történt, hanem egy évvel ezelőtt, akkor az mikor történt? /tavaly/
172. Ez a dolog nem mostanában történt, hanem sokkal ... /régebben/
173. Aki kilencig is ágyban van, az mikor kel fel? /későn/
174. Reggel, ebédés, mit csinálunk? /M/ A szemeinket jól ... /megdörzsöljük/

175. Minden tárgyat több részre lehet osztani. Amelyik
elül helyezkedik el, az az illető tárgy melyik része?
/első/
176. Amelyik felül van? /felső/
177. Valaminek a beljebb lévő részét hogyan nevezzük, az
melyik része egy bizonyos tárgynak? /belső/
178. És amelyik kívül van, az melyik része? /külső/
179. Hogyan nevezzük meg a folyó két partját? Amelyiken
állunk, az melyik part? /innenéső/
180. És a másik? /tálső/
181. Hogyan mondják itt egy szóval, hogy az utca másik
oldalán? /tálfelül/
182. Fél órára szállni a buszra, de sokan állnak az ajtó-
ban. Mondom nekik: Menjenek ... /beljebb/
183. Ez az eset a mi házuk előtt történt, röviden, egy
szóval ... /előttünk/
184. Hogyan mondhatnám más szóval: Egyél ~~ebből!~~ /belsőle/
185. Minden háznak van eleje és ... /hátsó része, egy szóval
.../ /hátsó/
186. Mi a neve annak a levestésztának, amely kockára van
vágva? /kocketésztá/ L
187. Mi a tojásosgeluska másik neve, amelyből pl. habla-
veste tesznek bele kis darabokat? /csipkedett/ L
188. Mi a neve a kenyértésztából való lepénynek, amit kenyér-
sütéskor szoktak csinálni? /lángos/ L
189. Hogyan nevezik itt a finom kenyértésztából kecsencében
sütött karkike vagy percc formájú kalácsot, amelyet le-
kodeloskor a borosüvegre szoktak húzni? /lekodelni
kalács/ L
190. Ki az, aki a vendégeket a lekodelomba hívja? Van-e
felülben olyan ember, akit rendszeresen ezzel bíznak
meg, mi ennek a foglalatosságnak a neve? /vendéghívó/ L

Szóföldrajzi kérdőív

191. Hol szoktak a régi világban a házasulandók esküdni?
A papnál meg a ... /jegyzőnél/
192. Hogyan nevezik az eludttejből vagy sevóból készült
heberéklevest más néven? /kudori stb./ L
193. Finomabb kelttésztésmeredéket, kislácsot, kiflit fel-
derabolnak, cukrozott tejjel leöntenek, tepsziben
sütnek ki. Mi ez? /bubuts/ L
194. Mi a neve a kukoricelisztből sültött pogácsának?
/gürbűny/ L
195. Mi a neve az édes, piros ropogós korsi bogycsücsücsü-
nek? /cserezsnye/
196. A hegyen érik a cserezsnye. Holnap kosarakat viszünk
és egész délután cserezsnyét ... /szedünk/
197. Nem végeztük el a munkát, mert sok lepetyogott a fáról.
Hozzafelé azt mondjuk: Jó lett volna, ha a cserezsnyét
a földről is ... /felszedték volna/
198. Melyik gyümölcshez hasonlít legjobban a cserezsnye?
/meggyhez/
199. Mi annak a fehér gyökerű kerti növénynek a neve, amelyet
a sárgaróppával együtt a hútlevesbe szoktak tenni?
/petreszelyem/
200. Mi a neve a szőlőben bokron termő, kis fűtű, apró fehér
vagy piros bogycsücsücsü gyümölcsnek? /ribisli/
201. Mi a neve a vedrózas termésének? Van-e külön neve az
ebből készített lekvárnak? /csipkebogyó/ L
202. Mi a neve a fán termő, ősszel érő bogycsücsücsü gyümölcsnek?
/Ha sok van, pálinkát szoktak főzteni belőle./ /szilva/
203. Sok van a folyó- és patakparton. A gyerekek szívet szok-
tak csinálni az ágából. Mi az? /fűzfa/
204. Mi a neve annak a hesszáttestű rovarnak, amelyik a fák
levelein mászik, ezeket megessi, majd begubózik és
lepkévé alakul? /hernyó/

205. Mi a szőlő egyik legnagyobb gombabetegsége, eüitől a levelei elszáradnak? Régen kizárólag rézgáliccel permetezték ellene? /peronoszpóra/
206. Mi az a kendernél kisebb rostonövény, ezinek kék virága van, a finom vásson készül belőle? /len/
207. A búzának néha megfeketedik a kolászban egy-egy szeme. Mi ennek a betegségnek a neve? /Milyen fejtái vannak ennek?/ Űszök, csürnö/ L
208. A baze, rose, árpa kolászából olyan hosszú, szurós, tapadó szálak állnak ki. Az mi az a búzának? /kolakája v. toklássz/ L
209. Mi a neve annak a legkisebb rektának, eüibe a kővéket ősszerekják? Hány kőve van benne? Mi a neve, ha árpából vagy sebből rekták? L
210. Képzés után azt mondjuk: Még van elég időnk, a tarlóról az elhullott búzszálakat is ... /ősszegráblálhatjuk/
211. Árokparton szokott nőni; vékony száron egy nagy, pixos fejű virág, van, ami nagyon hasonlít a mákvirágra. Mi az? /pipacs/
212. A lezetott rozset nem géppel, hanem kézzel szokták ... /csépelni/
213. Mivel csinálták régen a házépítéshez a sárt? /polyvával/
214. Mi a neve a már kicsépelő gabonaszálaknak? /szalma/
215. A kukoricacsövet a száron zöld ruha fedi. Mi ennek a neve? /csoma/ L
216. A kukoricászár legtetején ágsz-bogasz rész van. Mi az az a kukoricának? /cimere/
217. Mikor ősszel levágták a csutaszárat, mi szorú az földben? /Ezt később ki szokták szántani./ /csutotája v. boncsók/ L

218. A kakorice kását lóvontatásu kapálókével gyomteleníteni és porhenyósítani szokták. Mi a neve itt ennek a munkának? /hásetás v. sókolás/ L
219. Mi az a gyomnövény, amelynek megérintése égő fájdalomt okoz, és bolygós lesz tőle a bőrünk? /esslín/
220. Ha meg akarták védeni a vetést vagy a termést a szeregélyektől, miket tettek ki a szántóföldre? L
221. Mi az a szif, amit a kocsi a kezében fog, s ezzel a lovakat irányítja? /gyeplő/
222. Mi a neve annak a mezőgazdasági szeresűnek, amellyel régebben boronálás után a szántást elegyengették? /benger v. gurgó/ L
223. Mi a neve az éke rudjának? /gerendely/
224. A gazda a kocsihoz rakta az ékét. Hogyan mondhatjuk más szóval, mit csinált az ékével? A kocsihoz ... /feltettel/
225. Mivel szorítják össze a bordó dongáit, hogy szét ne essenek? /okronccsal/
226. A régi felusi házak padlásán van az utcától két kis szögletes ablakféle. Mi annak itt a neve? L
227. Hogyan mondják az ember bőrén a kis, piros bubót? Kik szoktak nyomni. M, L
228. Mi a neve annak a kis gödörnek az ember hátsó közepén? M, L
229. Mi a neve a díszítő két, bab alakú, tenyér nagyságú belső szervének, ami a vizet választja ki. Az ujjja a díszítőnek? /veséje vagy bubrikája/ L
230. Hogyan hívják az ingnek a kőnél lévő részét, amit díszes gombokkal szoktunk összerakolni? M /késelő v. léző stb./ L
231. Hogyan mondják a getyűnek azt a részét, amiben a medzsa van? /perém v. párta/ L
232. Akinek hosszú bajusza van, annak gyakran ki kell a bajuszt ... M /pöcsölni/

233. Hosszú farkú, fákra élő kis prémes állat, diót, meggyet eszik. Mi ez? /mókus/
234. Hegy, szürke, csipős légyfajta, a mezbát, lovat kinosza nyáron. Mi ez? /bögöly/ L
235. Mi a béka hangja, mit csinál a béka? /kurattyol stb./
/Ha több eszt mondanak, akkor azok jelentése különbözik-e, s miben?/ L
236. Most már ebbe kell hagyni a fejést, mert hamarosan borjezik a ... /tehenünk/
237. Mit csinál a tehén ha óhes? /bög/
238. Milyen hangot ad a tehén, ha a borját hívja? /mörnicül stb./ L
239. Hogyan nevezik a fiatal, néhány hetes mezbát? /borju/
240. Hogyan nevezik a kövér disznót, amelyiket levágásra számnak? /hízó/
241. Hogyan eszik a disznók a noszlókot? A big noszlókot a vályuból a nyelvükkel ... /kilefátjulják/
242. Reggel azt látom az istállóban, hogy a ló fekszik, nem akar enni. Szólok az állatorvosnak: Jöjjön gyorsan, mert megbetegedett a mi ... /lovunk/
243. Ha a disznók betegek, akkor azt mondok: Jöjjön gyorsan, mert megbetegedtek a ... /disznóink/
244. Mit csinál az, aki az istállóban eltakarítja az állatok alól a trágyát? /kigonyéz v. kigonyoz/
245. Hogyan nevezik a kibezólt kakast? /heppen/
246. Mit csinál a kotlós, amikor a féséken ül és közelitünk feléje? L
247. Mit csinálnak a kakások bejuszban? /kukorékolnak/
248. Hogyan mondják itt azt, amikor a kakas rámege a tyúkra? Mit csinál ekkor? /cicxerél stb./ L
249. Mit csinál a gazdaszezony reggel a tyúkkal, amikor segíni, hogy van-e nála tojás? /megnyesze/

250. Hogyan nevezik azt a tojást, amelyiket azért tesznek a fészekbe, hogy a tyúkok oda tojjanak? /pelossanya v. kuka stb./ L
251. Miből isznek a tyúkok? /tyúkvályóból/
252. Milyen hangot ad a gunár, ha meg akar csipni velekit? L
253. Hogyan mondják, amikor a gunár ráugrik a tojóládra, mit csinál ekkor? /gunares stb./ L
254. Mi a kacsa hangja, mit csinál a kacsa? L
255. Mit csinál a kacsa, amikor a vízbe dugja a fejét, és keres bent valamit? /vixityúl v. bugyborécs stb./ L
256. Milyen hangot ad a gelesb, amikor udvarol? L, /turbékol/
257. Milyen hangot ad a kutya, ha bekéredkedik a konyhába? L
258. Mikor a kutyának melege van, kiölti a nyelvét, és ... M, L
259. Mit csinál a kiskutya, ha rálépnek a lábára? Milyen hangot ad? L
260. Milyen hangot ad a mecske, ha megsimogatják? /dorombol/
261. Hogyan nevezik a madarak lakóhelyét, /apró galjából összerakott, tollpibékkel kibélelt, itt költik ki a tojócsikát is/ /fészek/
262. Mi a neve az eresz alatt vagy az istállóban sárból tapasztott fészekben lakó villásferku madárnak? /fecske/
263. Hirtelen a kelicéből esz a madarat, hadd szárnyaljon a levegőben, más szóval hadd ... /repüljön/
264. Amikor kinyitom a kelics ajtaját, a kismadár nyugodtan ... /kirepülhet/
265. Mi a fecske hangja, mit csinál a fecske? F, L /csicsereg/
266. Milyen hangot ad a szarka repülés közben? /csicereg/
267. Előfordul, hogy a rádiót nem lehet érteni, mert éles, zovó hangot ad. Hogyan mondhatjuk egy szóval, mit csinál ilyenkor a rádió? Még hogyan mondhatnánk? /reccog v. csicereg/ F, L
268. Mi az óra hangja, mit csinál az óra? /ketyeg/

269. Mi történik, ha porcukorra vagy citrompótlóra szódavizet eresztünk. Mit csinál a pohárban a víz? M /passog v. serceg/ F, L
270. Ha az ember eltéveszti az utat az erdőben, akkor mit mondunk, mi történik vele? L
271. Gyorsan, megsejgyenülve eltávozik, elszalad. Fejessen ki ezt egy találó szóval! L
272. Hogyan mondják, mit csinál az, aki nagyon lassan, aprólékosan dolgozik? L
273. Hogyan mondják más szóval: lábujjhegyre állva ágszokdik? L
274. Hogyan vagy az, aki mint a kakas a tyukok között, kidüllesztli a mellét, és páváskodva, büszkén néz szerteszét? L
275. Hogyan mondják a cseveres észjárásu embert, milyen gondolkodásu az? /finaszos stb./ L
276. Milyen ember az, aki gyorsan, meggondolatlanul végül teendőt? L
277. Hogyan mondják más szóval a nehézkes észjárásu, gyenge szellemi képességű embert? L
278. Hogyan mondjuk, amikor az eső olyan lassan esik? L, /csöpög/
279. Hogyan mondhatjuk más szóval: megvásárolhatjuk? /megvehetjük/
280. Keveset igényel nekünk a vásárlás a tehénért. Azt mondjuk, nagyon sajnáljuk, ennyiért nem ... /edhetjük/

